

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet tot instemming met de Aanvullende Overeenkomst, ondertekend te Brussel op 24 mei 2017 bij het Verdrag ter oprichting van een Europees Ruimteagentschap van 30 mei 1975, tussen het Koninkrijk België en de Europese Ruimtevaartorganisatie inzake de voorrechten en immuniteiten van het Europees Ruimteagentschap in België.

Samenvatting

De aanvullende overeenkomst verduidelijkt een aantal aspecten inzake de voorrechten en immuniteiten die vereist zijn voor het goed functioneren van het agentschap. Die voorrechten en immuniteiten worden toegekend in het belang van de onafhankelijkheid en de goede werking van het agentschap. De Vlaamse Regering wordt gevraagd haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van instemmingsdecreet.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Internationaal Vlaanderen
Beleidsveld: buitenlands beleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Gemengd karakter en ondertekening

In zijn vergadering van 12 november 2014 legde de Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de aanvullende overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gewesten en de gemeenschappen zijn bevoegd verklaard. In een brief d.d. 23 april 2015 deelde de voorzitter van de ICBB mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd. De ICBB heeft de in de WGV bereikte consensus dus stilzwijgend bekrachtigd en deze intrafederale consensus bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

//

De aanvullende overeenkomst werd ondertekend volgens formule 2 van de ICBB, dit wil zeggen één handtekening, met volmachten van alle betrokken overheden en in naam van alle betrokken overheden, met de vermelding in de verdragstekst van de deelstaten in de aanhef en boven de handtekening. Dit houdt in dat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest als partij moeten worden vermeld zowel in de aanhef als bij de ondertekende partijen.

Principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet

De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet en aan de bijhorende memorie van toelichting tijdens haar vergadering d.d. 15 juli 2016. De Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid werd gelast het advies van de Raad van State aan te vragen na ondertekening van de overeenkomst.

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

In zijn advies van 15 april 2020 met kenmerk 67.185/3 maakte de Raad van State, afdeling Wetgeving opmerkingen inzake het advies van de Inspectie van Financiën, de vermelding van de Franse Gemeenschapscommissie, de term 'faciliteiten', het legaliteitsbeginsel in belastingzaken en de terugwerkende kracht van de aanvullende overeenkomst.

Het advies wordt uitvoerig besproken in de bijhorende memorie van toelichting.

Reguleringsimpactanalyse (RIA)

Regelgeving ter goedkeuring van internationale overeenkomsten is vrijgesteld van een RIA (Omzendbrief VR 2014/13).

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2014/4 (aanwijzing nr. 305).

//

2. INHOUD

Zetelakkoorden met internationale organisaties

Met Brussel als belangrijk diplomatiek centrum, spreekt het voor zich dat België gaststaat is voor vele internationale organisaties die in ons land hetzij hun hoofdzetel, hetzij een vertegenwoordiging hebben. In een intrafederale werkgroep van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) werd principiële aangenomen dat er geen promotie voor de vestiging van internationale organisaties zou worden gemaakt, maar dat op het verzoek van nieuwe organisaties tot vestiging toch op een gastvrije wijze zou worden ingegaan. Hiermee wordt een aanbod bedoeld van statutaire en logistieke aard dat competitief is met dat van de buurlanden. De ICBB heeft deze basishouding voor het onthaal en een aantal standaardregels daarvoor gevalideerd.

België houdt daarbij streng vast aan het algemene beginsel dat de voorrechten en immuniteiten die internationale organisaties en hun personeel genieten, functioneel dienen te zijn: slechts deze voorrechten en immuniteiten worden toegekend die noodzakelijk zijn voor de onafhankelijkheid en de goede werking van de organisatie. Voorrechten en immuniteiten kennen dus een uitzonderingskarakter; zij houden immers per definitie een uitzondering in op de Grondwet en de andere regelgeving. Het voorliggende akkoord bevat dergelijke uitzonderingsbepalingen voor het Europees Ruimteagentschap.

Zetelakkoorden voorzien een aantal voorrechten en immuniteiten, die door alle overheden dienen te worden gerespecteerd. Aangezien ze ook een impact (kunnen) hebben op gemeenschaps- of gewestbevoegdheden, behoeven ze ook de instemming van deze overheden. De concreet toegepaste voorrechten en immuniteiten verschillen tussen de zetelakkoorden onderling, maar in regel gaat het om de volgende aspecten:

- ze beperken de draagwijdte van normen inzake huiszoeking, die door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest met toepassing van artikel 11 BWHI zouden worden aangenomen;
- ze beperken de toepassing van gewestelijke normen inzake onteigening (artikel 6quater BWHI, zoals van toepassing sinds 1 juli 2014) en de mogelijkheid van de gemeenschappen en de gewesten om tot onteigening over te gaan (artikel 79 BWHI);
- ze hebben een impact op de gewestelijke normen inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten (artikel 6, §1, IX, 3°, BWHI, zoals van toepassing vanaf 1 juli 2014) of de toepassing door de gewesten van de federale normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfsituatie van de betrokken personen (artikel 6, §1, IX, 4°, BWHI, zoals van toepassing sinds 1 juli 2014);
- eventuele fiscale voorrechten zijn doorgaans ruim gesteld, zodat zij ook betrekking hebben op gewestelijke belastingen als vermeld in artikel 3 Bijzondere Financieringswet (bijv. onroerende voorheffing, registratierechten). De toegewezen delen van de opbrengst van andere belastingen zijn geen gefedereerde belastingen, het blijven rijksbelastingen, zoals de financieringswet uitdrukkelijk bepaalt in zijn artikel 6. Het gaat om de personenbelasting en de btw. Vrijstellingen op zulke belastingen blijven dus een federale bevoegdheid, hoewel de gefedereerde overheden hierdoor onrechtstreeks inkomsten zullen derven (artikel 42 en volgende van de bijzondere financieringswet); als gevolg van dergelijke vrijstellingen verlagen de dotaties en ristorno's;
- het is bovendien geenszins uitgesloten dat directe belastingen, ingesteld door de gemeenschappen of gewesten op grond van artikel 170, §2, eerste lid, Gw., van toepassing zouden zijn op internationale organisaties (bijv. bepaalde wegenheffingen);
- voorrechten waardoor personeelsleden niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen hebben een impact op het toepassingsgebied van de regelgeving van de Vlaamse Gemeenschap inzake de zorgverzekering (artikel 5, §1, II, 2°, BWHI) of de gezinsbijslagen (artikel 5, §1, IV, BWHI, zoals van toepassing sinds 1 juli 2014);
- retributies zijn van vrijstelling uitgesloten.

////////////////////////////////////

Aanvullende overeenkomst met het Europees Ruimteagentschap

Het Europees Ruimteagentschap (ESA) werd opgericht bij het verdrag van 30 mei 1975. Het oprichtingsverdrag trad op 30 oktober 1980 in werking. De ESA ondersteunt en bevordert de Europese samenwerking op het gebied van ruimteonderzoek en technologie. Dit agentschap bundelt de financiële en niet-financiële hulpbronnen van de verschillende lidstaten. Zo kunnen ruimtevaartprogramma's en -activiteiten uitgevoerd worden die buiten de capaciteit van individuele Europese landen liggen.

Het ESA telt tweeëntwintig lidstaten¹, waaronder twintig lidstaten van de Europese Unie. Daarnaast zit Canada in de ESA-Raad en neemt het deel aan bepaalde projecten in het kader van een samenwerkingsovereenkomst. Door middel van een kaderovereenkomst onderhoudt Canada nauwe banden met de Europese Unie. De hoofdzetel van het ESA is in Parijs gevestigd.

De voorrechten en immuniteiten van het Agentschap werden opgenomen in Bijlage I bij het Verdrag van 1975. Aansluitend hierbij sloten België en ESA op 26 januari 1993 een zetelakkoord met een aantal bijkomende voorrechten en immuniteiten. De voorliggende aanvullende overeenkomst vervangt het zetelakkoord van 1993.

De aanvullende overeenkomst moet de voorrechten en immuniteiten nader bepalen die vereist zijn voor het goed functioneren van het agentschap en voor de goede uitvoering door het personeel van zijn opdracht. Die voorrechten en immuniteiten worden toegekend in het belang van de onafhankelijkheid en de goede werking van het agentschap.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Aangezien het ESA gelegen is in het Waalse Gewest, zal de aanvullende overeenkomst enkel daar, en dus niet in het Vlaamse Gewest, gevolgen sorteren. De financiële weerslag van dit zetelakkoord zal voor Vlaanderen marginaal zijn.

Het voorstel van regeringsbeslissing kreeg om die reden een gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 22 juni 2016. De Inspectie van Financiën besluit daarbij dat het voorstel van beslissing de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse overheid marginaal beïnvloedt. Bijgevolg meent zij dat een gemotiveerd begrotingsakkoord vereist is. Het begrotingsakkoord werd verleend op 8 juli 2016.

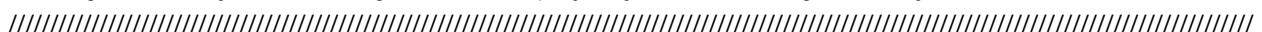
De Raad van State is in zijn advies van 15 april 2020 van oordeel dat rekening houdende met het gegeven dat in principe dient gesteund te worden op een actueel advies van de Inspectie van Financiën en een actueel begrotingsakkoord, het advies van de Inspectie van Financiën opnieuw dient te worden aangevraagd.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd opnieuw aangevraagd. De Inspectie van Financiën heeft op 21 april 2020 haar advies van 22 juni 2016 bevestigd. Begrotingsakkoord is niet bijkomend vereist.

Het advies gaat als bijlage.

---

¹ België, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Spanje, Tsjechoë, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag voor de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (ocmw's), de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld en ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting door de Vlaamse Regering volgt de parlementaire instemming. Vervolgens dient het instemmingsdecreet te worden bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering.

//

